

Pumpa gödseln till satellitbrunnar

Var ska nya gödselbrunnar placeras? Vi har räknat på varianten att lägga brunnarna ute i fält och pumpa gödseln dit för mellanlagring. Brukar du bara hinna tre vändor med flytgödseltunnan per timme till fälten som ligger en kilometer bort bör alternativet övervägas.

De nya reglerna för flytgödselspridning innebär att lagringsbehovet ökar på många gårdar. I det läget är det viktigt att fundera på var de nya brunnarna ska placeras. För dig som har ett antal fält som ligger samlade någon kilometer från gården kan pumpning till satellitbrunn för mellanlagring vara intressant.

Räkna på alternativen

För att ta reda på hur konkurrenskraftigt pumpningsalternativet är måste först kostnaden för att sprida gödseln direkt från stallarna uppskattas. Om man till exempel hinner 3 lass per timme med en 15 kubikmeters flytgödseltunna beräknas spridningskostnaden ligga på ca 26 kronor per ton, tabell 1.

Detta får sedan jämföras med vad alternativet att pumpa iväg gödseln för mellanlagring kostar. Enligt uppgifter från en pumpstillverkare blir kostnaden för rör inklusive grävning normalt cirka 150-220 kronor per meter beroende på avstånd och antalet hinder i vägen. Sannolikt går det att få investeringsstöd för 30 procent av kostnaden för pump, ledning och grävarbete i många län.

Kapaciteten avgör spridningskostnaden

Kapacitet (Lass/timme)	Kapacitet (ton/timme)	Kostnad (kr/ton)
6	90	13
5	75	15
4	60	19
3	45	26
2	30	38
1,5	22,5	51

Tabell 1. Spridningskostnad från stall till fält med 15 kubikmeters flytgödseltunna inklusive omrörning. Kostnaden för flytgödselspridning är här satt till 950 kronor/timme. I kalkylen ingår också omrörning en fjärdedel av spridningstiden för en kostnad på 800 kronor/timme. Den totala kostnaden för gödselspridningen blir då 1 150 kronor/timme. En större flytgödseltunna skulle ge lägre direkt kostnad men högre kostnad för markpackning. Tunnan på 15 kubikmeter står sig därför bra.

Intressant även vid korta sträckor

Kostnaden för att pumpa gödsel från stall till satellitbrunn är i tabell 2 beräknad till

Vi gör din växtodling lönsammare!

VÄDERSTAD
NZ-Aggressive
www.vaderstad.com

cirka 12 kronor per kubikmeter med investeringsstöd vid ett avstånd på en kilometer. Läger man till kostnad för spridning och omrörning i samband med spridning blir den totala kostnaden vid detta avstånd cirka 25 kronor per kubikmeter. Går man sedan tillbaka till tabell 1 går det att se att vid dessa förutsättningar måste man klara att köra drygt 3 lass per timme vid spridning direkt från stallet för att detta inte ska vara dyrare än att pumpa gödseln. Är vägarna dåliga eller om hårt trafikerade vägar ska korsas behöver det alltså inte vara så långt för att det ska vara intressant att pumpa gödseln.

Pumpa direkt en fördel

Även om man kommer fram till att det är lönsamt att pumpa gödseln kanske det inte är givet att nya brunnar ska ligga ute vid fälten. Är man inne på att även sprida gödseln med matarslang kan det vara ännu intressantare att vid ett tillfälle pumpa gödseln direkt från gården ut i fält. På så

sätt behöver den ju endast hanteras en gång vilket oftast blir billigast. Men vid stora pumpavstånd kan det vara svårt att få till en bra lösning med pumpning direkt från stall till fält.

En av fördelarna med att placera brunnarna en bit bort från gården är om man på så sätt får ett längre avstånd från brun-

narna till bostäder. Ytterligare en anledning att pumpa gödsel är att det minskar diesel-förbrukningen vilket även minskar koldioxidutsläppen. Genom att dra ned på vägtransporterna kommer också underhållsbehovet på gårdens vägar att minska. Dessa poster är inte med i beräkningarna utan tillkommer som grädd på moset. ■

Gödsel som pumpas till satellitbrunn

Längd på ledning (km)	Kostnad rör, pumpning, omrörning (kr/ton)	Kostnad spridning, inkl omrörning (kr/ton)	Total kostnad (kr/ton)
0,5	10	13	23
1	12	13	25
2	14	13	27
3	17	13	30
4	20	13	33

Tabell 2. Total kostnad när gödseln först pumpas till satellitbrunnar och därefter sprids med en 15 kubikmeter flytgödseltunna. I beräkningarna används en traktordriven pump (kapacitet ca 150 kbm/timme, 10 bar) och 160-180 mm tryckrör. Avskrivningstiden är satt till 25 år för rören och 10 år för pumpen. Ränta 5 %. Mängden är 4 000 kubikmeter gödsel per år. Beräknat med investeringsstöd, utan stöd blir spridningskostnaden 2-7 kronor högre per ton beroende på avstånd.

Fungiciden för alla tillfällen!

- Tidigt i vete, råg och rågvete mot stråknäckare
- Mot mjöldagg och bladfläcksvampar i vete
- Före axgång i korn

Sjukdom	Tern	Stereo	Sjukdom	Tern	Stereo
Stråknäckare		••	Kornets bladfläcksjuka	•(•)	••••
Mjöldagg i korn och vete	••••	•••	Sköldfläcksjuka	••(•)	••••
Gulrost	••	•••(•)	Septoria	•	••
Brunrost	•••	•••	DTR	•	•••(•)
Kornrost	•••	•••			

•••• Mycket god effekt ••• Medel till god effekt •• Viss effekt • Svag effekt

Källa: Landsforsögene

Mjöldaggmedlet som är bra till annat också!

- Används före eller efter mjöldaggen syns
- Sprids systemiskt – skyddar nytillväxten

Mellansverige
Kristina Forsberg 0730-22 32 27
Södra Sverige
Matilda Olsson 0730-22 32 24
www.mabeno.com